

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego w P. X. Y.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 20 sierpnia 2025 r.,
wniosku obrońcy obwinionej
o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZSK 18/23,
na podstawie art. 29 § 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 ustawy o Sądzie Najwyższym,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Obrońca obwinionej sędzi X. Y., powołując się na art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”), złożył wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka z uwagi na okoliczności towarzyszące jego powołaniu na sędziego oraz postępowanie po powołaniu.

W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał na okoliczności dotyczące powołania sędziego Marka Motuka na urząd sędziego Sądu Najwyższego, wskazując, że postępowanie nominacyjne toczyło się przed Krajową Radą Sądownictwa „nie spełniającą warunków konstytucyjnego organu, o jakim mowa w art. 186 Konstytucji RP”. Ponadto przytoczył obszernie fragmenty licznych

orzeczeń Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Wskazał też, że zarzutem dyscyplinarnym jest objęty list, podpisany przez obwinioną, w którym kwestionowane były nominacje sędziowskie dokonane na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, co dotyczy także nominacji sędziego Marka Motuka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (tzw. test niezawisłości i bezstronności sędziego).

Artykuł 29 § 9 u.SN stanowi, że wniosek inicjujący test niezawisłości i bezstronności sędziego powinien - pod rygorem jego odrzucenia bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 u.SN) - czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5 (pkt 1) oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (pkt 2). Skoro w założeniu ustawodawcy ów wniosek ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, wniosek powinien wskazywać okoliczności, do których odwołuje się art. 29 § 5 u.SN, tj.: 1) towarzyszące powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w szczególności ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej), 2) dotyczące jego postępowania po powołaniu (przykładowo czynności jurysdykcyjne, oświadczenia i wypowiedzi), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, 3) świadczące o tym, że tak ujęty deficyt niezawisłości bezstronności, może oddziaływać na wynik

konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (zob. np. postanowienie SN z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22, i powołane tam zarządzenia). Brak któregokolwiek z tych trzech elementów musi skutkować uznaniem, że wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 29 § 9 u.SN.

Obrońca obwinionej nie podniósł żadnych okoliczności dotyczących postępowania sędziego Marka Motuka po powołaniu na urząd sędziego Sądu Najwyższego, które mogłyby ewentualnie prowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności. Nie chodzi o to, że obrońca we wniosku takich okoliczności nie wykazał, ale nawet ich nie zdefiniował. Nie sposób przy tym przyjąć, że samo orzekanie przez sędziego jest tego rodzaju postępowaniem, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN. Skoro wniosek o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności ma prowadzić do wyłączenia sędziego od orzekania, to skutek wniosku (wyłączenie od orzekania) nie może być traktowany jako przesłanka (uzasadnienie) wniosku. W sposób oczywisty wniosek nie spełnia więc warunków formalnych z art. 29 § 5 i § 9 pkt 2 u.SN i na podstawie art. 29 § 10 u.SN podlega odrzuceniu bez wzywania do usunięcia braków.

Sąd Najwyższy co do odrzucenia wniosku orzeka w składzie jednoosobowym, co wynika z art. 30 § 2 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. Postanowienie w tym przedmiocie może więc być na ogólnych zasadach wydane przez sędziego sprawozdawcę (zob. np. postanowienie SN z 13 grudnia 2022 r., I ZB 60/22).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]

